

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. c)
Matematică *M_tehnologic*

Varianta 9

Filiera tehnologică: profilul servicii, toate calificările profesionale; profilul resurse, toate calificările profesionale; profilul tehnic, toate calificările profesionale

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

- 5p 1. Arătați că $3 \cdot \left(\frac{2}{3} - \frac{1}{3}\right) = 1$.
- 5p 2. Determinați numărul real m știind că $f(m) = 1$, unde $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x - 4$.
- 5p 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $\sqrt{2x^2 + 1} = 1$.
- 5p 4. În anul 2013, profitul anual al unei firme a fost de 100000 de lei, ceea ce reprezintă 4% din valoarea veniturilor anuale ale firmei. Determinați valoarea veniturilor anuale ale firmei în anul 2013.
- 5p 5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(5,6)$, $B(2,6)$ și $C(5,2)$. Arătați că triunghiul ABC este dreptunghic.
- 5p 6. Arătați că $\operatorname{tg}^2 60^\circ + \operatorname{tg}^2 45^\circ = 4$.

SoluțiiSubiectul 1

$$1. 3 \cdot \left(\frac{2}{3} - \frac{1}{3}\right) = 3 \cdot \frac{1}{3} = 1$$

$$2. f(m) = m - 4$$

$$m - 4 = 1$$

$$m = 5$$

3. Condiție de existență $x \in \mathbb{R}$.

Pentru rezolvare se ridică la pătrat ambii membri ai ecuației:

$$\left(\sqrt{2x^2 + 1}\right)^2 = 1^2$$

$$2x^2 + 1 = 1$$

$$2x^2 = 0$$

$$x^2 = 0$$

$$x = 0$$

Soluția obținută verifică ecuația dată.

4. Notăm cu x valoarea veniturilor anuale ale firmei în anul 2013.

$$\frac{4}{100} \cdot x = 100000$$

$$\frac{x}{25} = 100000$$

$$x = 2500000$$

5. Se calculează cele trei laturi cu formula $AB = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$

$$AB = \sqrt{(2-5)^2 + (6-6)^2} = \sqrt{(-3)^2} = \sqrt{9} = 3$$

$$AC = \sqrt{(5-5)^2 + (2-6)^2} = \sqrt{(-4)^2} = \sqrt{16} = 4$$

$$BC = \sqrt{(5-2)^2 + (2-6)^2} = \sqrt{3^2 + (-4)^2} = \sqrt{9+16} = \sqrt{25} = 5$$

$$\begin{cases} AB = 3 \\ AC = 4 \\ BC = 5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} AB^2 = 9 \\ AC^2 = 16 \\ BC^2 = 25 \end{cases} \Rightarrow BC^2 = AB^2 + AC^2$$

Conform reciprocei teoremei lui Pitagora rezultă că triunghiul ABC este dreptunghic cu $m(A) = 90^\circ$.

$$6. \operatorname{tg} 60^\circ = \sqrt{3}$$

$$\operatorname{tg} 45^\circ = 1$$

$$\operatorname{tg}^2 60^\circ + \operatorname{tg}^2 45^\circ = (\sqrt{3})^2 + 1^2 = 3 + 1 = 4$$

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -5 & -2 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -5 & -3 \end{pmatrix}$ și $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

5p a) Arătați că $\det A = -1$.

5p b) Arătați că $2A \cdot B - B \cdot A = I_2$.

5p c) Determinați numărul real x știind că $A \cdot A - xA = I_2$.

2. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție $x * y = 2(x + y - 1) - xy$.

5p a) Arătați că $1 * 2 = 2$.

5p b) Arătați că $x * 2 = 2 * x = 2$ pentru orice număr real x .

5p c) Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $x * x = x$.

Subiectul 2

1.a) $\det A = \begin{vmatrix} 3 & 1 \\ -5 & -2 \end{vmatrix} = -6 + 5 = -1$

b) $A \cdot B = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -5 & -2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -5 & -3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = I_2$

$B \cdot A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -5 & -3 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -5 & -2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = I_2$

$2A \cdot B - B \cdot A = 2I_2 - I_2 = I_2$

c) $A \cdot A = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -5 & -2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -5 & -2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 & 1 \\ -5 & -1 \end{pmatrix}$

$x \cdot A = x \cdot \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -5 & -2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3x & x \\ -5x & -2x \end{pmatrix}$

$A \cdot A - x \cdot A = \begin{pmatrix} 4 & 1 \\ -5 & -1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 3x & x \\ -5x & -2x \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4-3x & 1-x \\ -5+5x & -1+2x \end{pmatrix}$

$\Rightarrow \begin{pmatrix} 4-3x & 1-x \\ -5+5x & -1+2x \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

$\Rightarrow x = 1$

2.a) $1 * 2 = 2(1 + 2 - 1) - 1 \cdot 2 = 4 - 2 = 2.$

b) $x * 2 = 2(x + 2 - 1) - x \cdot 2 = 2x + 4 - 2 - 2x = 2, \forall x \in R$

$2 * x = 2(2 + x - 1) - 2 \cdot x = 4 + 2x - 2 - 2x = 2, \forall x \in R$

$\Rightarrow x * 2 = 2 * x = 2, \forall x \in R.$

c) $x * x = 2(x + x - 1) - x \cdot x = 4x - 2 - x^2$

Se obține ecuația $4x - 2 - x^2 = x$

$\Leftrightarrow x^2 - 3x + 2 = 0$

$\Delta = 9 - 8 = 1$

$x_1 = 1$

$x_2 = 2$

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră funcția $f : R \rightarrow R, f(x) = (x - 1)e^x.$

5p a) Arătați că $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = -1.$

5p b) Arătați că $f'(x) = e^x + f(x)$ pentru orice număr real $x.$

5p c) Arătați că $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) + 1}{x} = 0.$

2. Se consideră funcția $f : R \rightarrow R, f(x) = 3x^2 + 2x.$

5p a) Arătați că $\int_1^2 3x^2 dx = 7.$

5p b) Determinați primitiva $F : R \rightarrow R$ a funcției f pentru care $F(1) = 2014.$

5p c) Determinați numărul natural $n, n \geq 2$ știind că $\int_1^n \frac{f(x)}{x} dx = \frac{13}{2}.$

Subiectul 3

1.a) $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} (x - 1)e^x = (0 - 1)e^0 = -1 \cdot 1 = -1.$

b) $f'(x) = [(x - 1)e^x]' = (x - 1)'e^x + (x - 1)(e^x)' = e^x + (x - 1)e^x = e^x + f(x), \forall x \in R.$

c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) + 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x - 1)e^x + 1 \binom{0}{0}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{[(x - 1)e^x + 1]'}{x'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x + (x - 1)e^x}{1} = e^0 + (0 - 1)e^0 = 1 - 1 = 0$

Obs: In calculul de mai sus s-a aplicat regula lui l'Hospital pentru calculul limitelor de funcții de tipul $\frac{0}{0}.$

2.a) $\int_1^2 3x^2 dx = 3 \int_1^2 x^2 dx = 3 \cdot \frac{x^3}{3} \Big|_1^2 = x^3 \Big|_1^2 = 2^3 - 1^3 = 8 - 1 = 7.$

b) Mulțimea primitivelor funcției f este integrala nedefinită a acesteia.

$\int f(x) dx = \int (3x^2 + 2x) dx = 3 \frac{x^3}{3} + 2 \frac{x^2}{2} + C = x^3 + x^2 + C$

O primitivă oarecare este $F : R \rightarrow R, F(x) = x^3 + x^2 + c$ unde $c \in R.$

In cazul nostru $c \in R$ trebuie aflat din condiția $F(1) = 2014.$

$$F(1) = 1^3 + 1^2 + c = 2 + c = 2014$$

$$\Rightarrow c = 2012$$

Primitiva căutată este $F: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $F(x) = x^3 + x^2 + 2012$.

$$\text{c) } \int_1^n \frac{f(x)}{x} dx = \int_1^n \frac{3x^2 + 2x}{x} dx = \int_1^n \frac{x(3x+2)}{x} dx = \int_1^n (3x+2) dx = \left(3\frac{x^2}{2} + 2x \right) \Big|_1^n = \left(3\frac{n^2}{2} + 2n \right) - \left(3\frac{1^2}{2} + 2 \cdot 1 \right) =$$

$$= 3\frac{n^2}{2} + 2n - \frac{7}{2}$$

Se obține ecuația

$$3\frac{n^2}{2} + 2n - \frac{7}{2} = \frac{13}{2}$$

$$3n^2 + 4n - 7 = 13$$

$$3n^2 + 4n - 20 = 0$$

$$\Delta = 16 + 240 = 256$$

$$n_1 = \frac{-4 - 16}{6} = -\frac{20}{6} = -\frac{10}{3} \notin \mathbb{N}$$

$$n_2 = \frac{-4 + 16}{6} = \frac{12}{6} = 2 \in \mathbb{N}$$

In concluzie $n = 2$.